

HÖGT DÄR ÖRNARNA BO

Örnbo

Högt uppe på liden, ovan Gautsträsk, ligger den nu nedlagda fjällägenheten Örnbo. Hit kom mot 1860-talets slut nybyggaren Anders Jonsson och hans familj. Tillsammans byggde de upp gården och odlade marken. Äldste sonen Jonas Andersson övertog stället på 1890-talet och fortsatte utbyggnaden. Jonas bodde här fram till sin död 1952.

Husen rustas

Örnbo stod öde fram till 1961, då lägenheten avsattes som domänreservat. Byggnaderna rustades år 1972. Där finns nu bostadshus, ladugård och sommarladugård, samt lador och uthus. Det äldsta boningshuset är rivet.

"Bliv på din plats"

Den förstastugan var enkel. Den hade endast jordgolv första tiden. De avsågade träden blev kvar inne i huset, och stubbarna fick tjäna som sittplatser. Barnen i huset hade väldigt roligt åt besökare som försökte flytta stubbarna som de satt på.

*Jonas Andersson, den siste som bodde i Örnbo.
Foto: Västerbottens museum.
Jonas Andersson, the last inhabitant of Örnbo.*

Tänk Dig att...

Försök föreställa Dig hur det skulle vara att leva på denna plats! Det är ju inte så länge sedan här var bebott. Till närmsta granne fick man vandra fyra kilometer. För att sedan komma till kyrkan var det ytterligare fyra att gå. Sommartid var det förvisso möjligt att ro över sjön, men även den sträckan var fyra kilometer.

Ax men ingen limpa

Här, ovan odlingsgränsen, odlades bara potatis. Boskapen var stommen i ekonomin. För att klara djurens foderbehov slogs myrar och ängar långt från hemmet. På gården hölls tre, fyra kor, några får och getter. Häst hade nybyggaren inte råd med. Jakt och fiske bidrog också till försörjningen.

Kraft endast från ovan

År 1943 uppfördes ett kraftverk vid Bissanbäcken, en kilometer från Örnbo. För att få lov att ansluta sig måste man betala en andel på 100 kronor. Det var pengar som inte fanns, så elektriskt ljus installerades aldrig. Sin kraft hämtade Jonas Andersson i kyrkan. Trots det långa avståndet till byn, utan väg, var det sällan han saknades vid en gudstjänst.

Where Eagles Live

In the 1860s a settlement was built high above Gautsträsk. The settlers earn their living by hunting and fishing and by keeping cows, sheep and goats. Electricity was never laid on. The nearest neighbour was eight kilometres away. In 1972 the farm was restored after having been deserted since 1952. Sit down for a while and reflect on what it would have been like to live here.